

Nr 48.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 mars 1911 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af lägenheter från kronohemmanet Röinge nr 2 i Hallands län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 10 nästlidne februari aflåten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 78, har Kungl. Maj:t under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att till kronohemmanet $\frac{9}{20}$ mantal Röinge nr 2 litt. Bb i Snöstorps socken af Hallands län hörande lägenheterna Petersberg och Vallengrenska lyckan må hvar för sig med i statsrådsprotokollet angifven areal enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser från berörda hemmansdel upplåtas.

Till omförmälda statsrådsprotokoll har departementschefen i detta ärende anført följande:

»Kronohemmanet $\frac{9}{10}$ mantal Röinge nr 2 i Snöstorps socken af Hallands län är genom särskilda af domänstyrelsen uppgjorda kontrakt för tiden till den 14 mars 1911 utarrenderadt i två brukningsdelar betecknade såsom litt. Ba och Bb. Dessa brukningsdelar hafva vid laga skiftesförrättning blifvit utlagda hvar för sig och utgöra hvardera $\frac{9}{20}$ mantal. Sammanlagda arrendeafgiften för bägge brukningsdelarna öfverstiger 600 kronor om året.

Med underdånig skrifvelse den 5 november 1909 har domänstyrelsen underställt Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning väckt förslag om upp-

låtande af vissa områden från hemmansdelen litt. Bb och därvid tillika öfverlämnat instrument öfver arrende- och saluvärdering, som år 1908 ägt rum å denna hemmansdel, äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar, däribland en af förste landtmätaren C. O. Fröman år 1908 öfver hemmansdelen upprättad karta med beskrifning.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 0,6 mil från Halmstad, innehåller i sin helhet en areal af 97 hektar 86,2 ar. Å arrendelotten litt. Bb, som innehåller sammanlagdt 42 hektar 57,6 ar, finnas två med enskilda personer tillhöriga bostadshus försedda lägenheter.

Vid ofvanberörda salu- och arrendevärdering föreslogo uppskattningsmännen, bland annat, att en af dessa lägenheter, benämnd Petersberg, skulle med ett å kartan med röda gränslinjer utmärkt område, innefattande ägofigurerna nr 16—20, 22—27, 32 och 33 samt delar af nr 21, 28 och 34, om 5 hektar 45,2 ar, däraf 3 hektar 8,3 ar utgöras af åker, 2 hektar 27,5 ar af skogsmark och 9,4 ar af impediment, från hemmansdelen afsöndras och till innehafvaren Sven Petter Olsson försäljas mot en köpeskillning af 1,550 kronor.

Vid samma tillfälle läser det, enligt hvad domänstyrelsen meddelat, hafva varit uppskattningsmännens afsikt att föreslå, det jämväl den andra ofvan omtalade, å litt. Bb befintliga lägenheten, Vallengrenska lyckan, hvars åbyggnader ägdes af hemmansdelens dåvarande arrendator Karl Knutsson, skulle till denne försäljas, men, som Knutsson råkat i konkurs, hade förslaget fått förfalla. Sedan emellertid Knutsson, som frånträdt arrendet, blifvit från sina borgenärens kraf fri och ånyo förskaffat sig äganderätt till byggnaderna å lägenheten, har domänintendenten i länet åter upptagit förslaget, att lägenheten Vallengrenska lyckan skulle från hemmanet afsöndras med ett å en särskild kartskiss med röda streckade linjer utmärkt område motsvarande ägofiguren nr 4 samt del af figuren nr 3 om 35,14 ar tomt och åker samt till Knutsson försäljas mot en köpeskillning af 280 kronor.

Sven Petter Olsson och Karl Knutsson hafva afgifvit skriftliga förklaringar, att de önska förvärfva äganderätt till nämnda lägenheter mot föreslagna köpeskillningar att erläggas, af Olsson under loppet af tio år med en tiondel vid tillträdet och en tiondel hvar och ett af de följande nio åren samt af Knutsson på de villkor, domänstyrelsen torde bestämma, för hvilka anbud borgen ställts.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarat sig icke hafva något att erinra mot den ifrågasatta försäljningen af ifrågavarande båda lägenheter.

Jämväl domänstyrelsen, som i nådigt bref den 18 juni 1910 erhållit befallning att ombesörja skötsel och vård af egendomen under tiden till den 14 mars 1912, har tillstyrkt försäljningen af förenämnda lägenheter på ofvan angifna villkor.»

Emot den föreslagna upplåtelsen af lägenheten Petersberg har utskottet icke något att erinra.

Utskottet.

Förslaget om försäljning af lägenheten Vallengrenska lyckan har utskottet däremot med hänsyn särskildt till denna lägenhets enligt hvad vederbörande karta utvisar läge i omedelbart grannskap till hufvudgårdens tomtplats och jämväl därtill, att det ändamål som synes hafva med upplåtelsen afsetts — att tillförsäkra en förutvarande arrendator af egendomen, hvilken äger å lägenheten uppförda byggnader, besittning äfven af marken — torde kunna nöjaktigt vinnas genom markens upplåtande under nyttjanderätt, funnit sig icke böra biträda.

Utskottet hemställer därför,

att Riksdagen må på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition, att Riksdagen medgifver att till kronohemmanet $\frac{9}{20}$ mantal Röinge nr 2 litt. Bb i Snöstorps socken af Hallands län hörande lägenheten Petersberg må med i statsrådsprotokollet angifven areal enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser från berörda hemmansdel upplåtas.

Stockholm den 10 mars 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Det skulle här antecknas att herr *E. A. Lindblad* icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.